

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۱۸)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۲۳)

$$n(S) = 36$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تعداد کل حالات در پرتاب دو تاس برابر 6×6 است. پس:

حالت‌های مطلوب که اعداد رو شده با هم برابر یا مجموع آن‌ها ۱۱ باشد عبارت‌اند از:

$$A = \{(1, 1), (2, 2), (3, 3), (4, 4), (5, 5), (6, 6), (5, 6), (6, 5)\} \Rightarrow n(A) = 8$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{8}{36} = \frac{2}{9}$$

پس احتمال موردنظر عبارت است از:

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$n(S) = 2 \times 2 \times 2 \times 2 = 2^4 = 16$$

$$A = \left\{ \begin{array}{l} (د, د, پ, پ) (د, پ, د, پ) (د, پ, پ, د) \\ (پ, پ, د, د) (پ, د, پ, د) (پ, د, د, پ) \end{array} \right\} \Rightarrow n(A) = 6$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{6}{16} = \frac{3}{8}$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$n(S) = 2 \times 6 = 12$$

$$A = \{(ج, ۲), (ج, ۳), (ج, ۵)\} \Rightarrow n(A) = 3$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{3}{12} = \frac{1}{4}$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. جایگاه RI ثابت است.

$$\square \square RI \square \square$$

بنابراین برای چهار حرف دیگر ۴ جایگاه دارد که جایگشت آن‌ها برابر با $4!$ است.

$$4! = 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 24$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. برای آن‌که حداقل یک نفر از هر تیم ورزشی انتخاب شده باشد، باید دو حالت زیر را در نظر گرفت:

$$\binom{5}{1} \binom{4}{2} = 5 \times 6 = 30$$

الف) یک فوتبالیست و دو والیبالیست:

یا

$$\binom{5}{2} \binom{4}{1} = 10 \times 4 = 40$$

ب) دو فوتبالیست و یک والیبالیست:

$$30 + 40 = 70$$

طبق اصل جمع تعداد کل حالات برابر است با:

$$\left\{ \begin{array}{l} \binom{4}{2} = \frac{4!}{2!2!} = \frac{4 \times 3 \times 2!}{2! \times 2} = 6 \\ \binom{5}{2} = \frac{5!}{2!3!} = \frac{5 \times 4 \times 3!}{2 \times 3!} = 10 \end{array} \right.$$

محاسبات:

۸

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با ساده کردن کسر داده شده داریم:

$$\frac{(3!)!}{2! \times 3!} = \frac{(3 \times 2 \times 1)!}{(2 \times 1) \times (3 \times 2 \times 1)} = \frac{6!}{3 \times 2 \times 2} = \frac{6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2}{3 \times 2 \times 2} = 60$$

$$p(4, 1) + c(9, 2) = \frac{4!}{3!} + \frac{9!}{7! \times 2!} = 4 + 36 = 40$$

۹

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۱۰

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. احتمال متمم پیشامد را محاسبه می‌کنیم و داریم:

$$P(A) = 1 - \frac{\binom{7}{3}}{\binom{12}{3}} = \frac{37}{44}$$

۱۱

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. باید ۲ نفر از بین ۵ استاد ریاضی و یک نفر از بین ۸ استاد فیزیک یا ۳ نفر از بین ۵ استاد ریاضی انتخاب نمود:

$$\binom{5}{2} \binom{8}{1} + \binom{5}{3} = \frac{5!}{2!1!} \times \frac{8!}{7!1!} + \frac{5!}{3!2!} = 10 \times 8 + 10 = 90$$

۱۲

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$\frac{n!}{(n-2)!} = 90 \Rightarrow \frac{n(n-1)(n-2)!}{(n-2)!} = 90 \Rightarrow n(n-1) = 90 \Rightarrow n = 10 \Rightarrow \frac{(n-5)!}{8}$$

$$= \frac{(10-5)!}{8} = \frac{5!}{8} = \frac{5 \times 4 \times 3 \times 2}{8} = 15$$

۱۳

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برای هر سؤال دو حالت وجود دارد، پس داریم:

$$2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2 = 2^5 = 32$$

توضیح نکات درسی:

اگر یک تصمیم‌گیری دارای k مرحله باشد و تعداد انتخاب‌های ممکن در هر مرحله، با هم برابر و مساوی n باشند، آن‌گاه تعداد انتخاب‌های ممکن در این تصمیم‌گیری برابر است با حاصل‌ضرب تعداد انتخاب‌ها در هر مرحله یعنی:

$$\underbrace{n \times n \times n \times \dots \times n}_k = n^k$$

۱۴

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. برای نوشتن کلمهٔ چهار حرفی می‌دانیم که حرف آخر «ه» است. پس باید از بین ۵ حرف دیگر «صبحگاه» سه حرف اول کلمه را بسازیم. در نتیجه تعداد کلمات برابر است

$$\frac{1}{\{5\}} \times \frac{3}{-} \times \frac{4}{-} \times \frac{5}{-} = 60$$

۱۵

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. سه حرف mon را به صورت یک بسته (حرف) در نظر می‌گیریم:

$$\boxed{mon}, s, t, e, r \Rightarrow 5!$$

$$\Rightarrow \text{تعداد} = 3! \times 5! = 6 \times 120 = 720$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن اسم فاعل وجود نداشته باشد. در گزینه ۴، «مؤلفه» (با توجه به معنا و مفهوم جمله) اسم مفعول است، نه اسم فاعل. (ترجمه عبارت: این کتاب‌ها و موضوعاتش، در سال‌های طولانی تألیف شده‌اند و تغییر نکرده‌اند!). [مؤلفه، اسم مفعول است] تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «صالح» بر وزن «فاعل» و اسم فاعل است.

گزینه ۲: «مُنقذ» (با توجه به معنا و مفهوم جمله) اسم فاعل است. (ترجمه عبارت: قطعاً این برنامه‌هایی که منتشر شده‌اند، از مصیبت نادانی بسیار نجات‌دهنده است!)

گزینه ۳: «مُوافِقین» و «قائمة» هر دو اسم فاعل هستند. [برای تشخیص حرکات و وزن اسم‌های «م» دار در گزینه‌های ۲ و ۴ باید حتماً عبارت را ترجمه کنید].

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه ۳ (نَصّاح) بر وزن فعال (بسیار نصیحت‌کننده) اسم مبالغه است. در گزینه ۱ سُكَّان، مفردش «ساکن» اسم فاعل است. در گزینه ۲ حُقَّاش است که مشخص است رد می‌شود. در گزینه ۴ السِّیَّاح (توریست‌ها) بر وزن «فُعَّال»، جمع مکسر است و ربطی به اسم مبالغه ندارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه ۳ (أَجْمَل) چون قبلش حرف ما آمده و بعدش اسم منصوب پس صیغه تعجب بوده و فعل است نه اسم تفضیل. سایر گزینه‌ها:

۱- أَرْحَم / ۲- أَفْقَر / ۳- أَعْلَى

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اسم‌های «مَأْخَذ: مکان گرفتن / مَاصِر: محلّ صدور، کتاب‌های مرجع / مَقَابِر: آرامگاه‌ها» اسم‌های مکان در سایر گزینه‌ها هستند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱) مُعْلَقَة: اسم مفعول از فعل ثلاثی مزید / ۲) مُحْتَرَمَة: اسم مفعول از فعل ثلاثی مزید / ۴) المَغْفورین: اسم مفعول از فعل ثلاثی مجزّد

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: این غواصان به دنبال ماهی‌هایی هستند که نورهایی دارند. ← «یَبْحَثُونَ» خبر است که از نوع «فعل» است. [دقت کنید اسم «ال» دار که پس از اسم اشاره می‌آید خبر نیست، هؤلاء (مبتدا) العوّاصون (خبر نیست) یَبْحَثُونَ (خبر).

گزینه ۲: دُم عضوی است که حیوان با آن حشره‌ها را می‌راند. ← «عضو» خبر از نوع اسم است.

گزینه ۳: مرداب جایی است که در آن آب‌هایی دارای بوی ناخوشایند دیده می‌شود. ← «مکان» خبر از نوع اسم است.

گزینه ۴: سکوت طلاست و سخن نقره است. ← «دَهَب» و «فِضَّة» هر دو خبر از نوع «اسم» هستند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

ترجمه گزینه‌ها:

گزینه (۱): برای خودم نه سودی دارم و نه زبانی مگر آنچه خدا بخواهد. («نفعاً» مفعول «لا أملك» است.)

گزینه (۲): بزرگ‌ترین حماقت، بزرگ‌نمایی در ستایش و نکوهش است. («الإغراق» خبر است.)

گزینه (۳): محبوب‌ترین بندگان خدا نزد خدا، سودمندترین آن‌ها برای بندگان است. («عباد» مضاف‌إلیه است.)

گزینه (۴): برای ما مثلی زد و آفرینش خود را فراموش کرد. (ضمیر «ه» به «خَلَقَ» که یک اسم است، چسبیده، بنابراین مضاف‌إلیه است!)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (حیوانات)، مفعول برای فعل «يُحَدَّرُ» و جمع مؤنث سالم است. «کلاغ به حیوانات هشدار

می‌دهد تا»

در سایر گزینه‌ها «كُتِبَ - أساور - مَفَاتِيح» مفعول و جمع مکسر هستند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. صورت سؤال از ما عبارتی را می‌خواهد که در آن «تشبیه» به کار رفته است. در گزینه ۳،

«كأنَّ» از حروف مشبّهة بالفعل است که معنای «مثل این‌که، مانند، گویی» می‌دهد و گاهی آرایه تشبیه ایجاد می‌نماید.

ترجمه عبارت گزینه ۳: «گویی قلب‌های همه دشمنانمان، قطعه‌هایی از آهن و مس است!»

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. رد سایر گزینه‌ها:

(۲) لا نفی مضارع و لا نفی قبل معطوف (۳) لا نفی و لا نفی (۴) لا نفی و لا نفی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اسم «لا»ی نفی جنس، هرگز تنوین یا «أل» ندارد، بنابراین گزینه‌های (۱) و (۲) نمی‌توانند لا

نفی جنس باشند. گزینه‌ی (۳) هم «لا» بر سر فعل آمده و نافیه است، ترجمه: «هرگز مسخره کردن دیگران را دوست

ندارم!» اما در گزینه‌ی (۴)، «لا»ی نفی جنس است، ترجمه: «خدای من و پروردگارم، هیچ معبودی جز تو ندارم!»

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. حروف مشبّهة بالفعل «إِنَّ» برای تأکید [کَلَّ جملهی اسمیه] به کار می‌رود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) با توجه به صیغهی «کانوا»، مثنی بودن «الطالِبِينَ» نادرست است.

(۲) اسم حروف مشبّهة بالفعل منصوب است. بنابراین اسم‌های جمع مذکر سالم باید با پسوند «يْنَ» بیایند.

(۳) در جای خالی دوم، خبر افعال ناقصه می‌آید که منصوب است نه مرفوع (در این گزینه، اسم جمع مذکر سالم با پسوند «وْنَ» آمده است.)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از میان حروف مشبّهة بالفعل، حرف «أَنَّ: که» برای ربط میان دو جمله به کار می‌رود. در این

عبارت «أَنَّ» میان فعل «نَعَلَمُ» و «سَيَظْهَرُ» ربط ایجاد کرده است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

عبارتی را می‌خواهیم که با توجه به محل اعرابی بعد از کلمه (إِنَّ) درست به‌کار برده شده باشد.

اسم حرف مشبه (إِنَّ) منصوب و خبر آن مرفوع است که در گزینه ۴ صحیح است. (إِنَّ العافيةَ أَجْمَلُ لباسٍ)

(ص ۷ کتاب دوازدهم)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بیت سؤال و گزینه ۳، هر دو بر وزن «مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ فع لن» سروده شده است. (در گزینه ۳، از اختیار وزنی ابدال استفاده شده است در رکن دوم مصراع اول / در بیت سؤال هم، از اختیار زبانی تبدیل مصوّت کوتاه به بلند استفاده شده است در هجای پنجم مصراع اول و در هجای سیزدهم مصراع دوم) بررسی وزن گزینه‌های دیگر:

(۱) مفعولُ مفاعِلن مفعولُ مفاعِلن / مستفعلُ فاعِلن مستفعلُ فاعِلن

(۲) مفعولُ مفاعِلین مفعولُ مفاعِلین / مستفعلُ مفعولن مستفعلُ مفعولن

(۳) مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعل / مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ فَع

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (تلمیح: به ماجرای شهادت امام حسین (ع) / تشبیه فشرده: پیکان بلا / تشبیه گسترده: همچون خانه زنبور). ردّ گزینه‌های دیگر:

(۱) گل‌ذارها: استعاره مصرّحه از شهیدان / تکرار مصوّت بلند ا = واج‌آرایی / تشبیه بلیغ = ندارد

(۲) مصراع دوم، مصداقی است برای مصراع اول: اسلوب معادله / پرده افکندن از روی: کنایه از نمایاندن چهره / تشبیه بلیغ اضافی: ندارد (تو شمس عالمیانی: تشبیه بلیغ اسنادی است)

(۴) (راهت، ماهت) (بر، سر): جناس ناهمسان / چهره ماهت = اضافه تشبیهی / ایهام تناسب: ندارد

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مجمر اصفهانی، از شاعران دوره بازگشت ادبی است که به سبک شاعران سبک عراقی، غزل می‌سرود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. وزن گزینه‌ی (۱): مفاعِلن فعلاتن // مفاعِلن فعلاتن وزن مشترک سایر گزینه‌ها: مفاعِلن فعلاتن مفاعِلن فعِلن

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی آرایه‌های خواسته شده:

ایهام: پست به معنی ۱- کوتاه ۲- بی‌ارزش

اغراق: خورشید با هزار ستاره پیش وجود محبوب من چون چراغی کم‌نور است.

جناس: مردی (مرد بودن، جوانمرد بودن) / مرد جناس دارند.

مجاز: آب به معنی رودخانه یا دریا در معنای غیرحقیقی آمده است.

تضاد: توبه - گناه دارای تضاد هستند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی حذف همزه در گزینه‌ها:

(۱) ساقیان (۱ مورد)

(۲) منان، شاید، مگردان، شاوز، شاید (۵ مورد)

(۳) راستان، فَمی، کزاستان (۳ مورد)

(۴) کُنی، شَنَزاتا (۲ مورد)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. واژه‌ی «چون» در دو بیت «ب و د» به معنی «چگونه» است.

بررسی سایر بیت‌ها:

الف) چون: هنگامی که

ج) چون: همانند

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بارور \neq بی‌ثمر

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. وزن درست بیت گزینه پاسخ «فعلاتن مفاعِلن فَعِلن» است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. وزن مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن (مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن) هم دارای برش هجایی دوگانه است و هم همسان دو لختی یا دوری محسوب می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هدف از تشکیل انجمن خاقان رهایی بخشیدن شعر فارسی از تباهی و انحطاط اواخر دوره صفوی و دوره‌های بعد از آن بود، اما برای رسیدن به این هدف، راهی جز تقلید از آثار پیشینیان در پیش نگرفتند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وزن بیت مفاعِلن فعلاتن مفاعِلن فعلن است و اختیار آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن در این وزن غیرممکن است. تشریح سایر اختیارات شاعری:
ابدال: آوردن فع لن در پایان مصراع دوم به جای فعلن
بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در ترکیب اضافه رخنه رهایی (کسر اضافه بلند تلفظ می‌شود).
کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند (ای) در واژه خنده‌رویی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نام بحر فاعلاتن فاعلاتن فاعلن، رمل مثنی محذوف است. تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: متقارب مثنی محذوف / گزینه ۲: هزج مثنی سالم / گزینه ۴: رجز مثنی سالم

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. موارد گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ عواملی هستند که در ایجاد نهضت بازگشت ادبی دخیل بودند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فرخی یزدی تحت تأثیر شاعران گذشته به ویژه مسعود سعد و سعدی بود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در دوران صدارت میرزا آقاسی، نفوذ دولت‌های روسیه و انگلستان در ایران افزایش یافت.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بسیاری از معماران عصر قاجار به سفارش دربار و ثروتمندان با استفاده از برخی از عناصر معماری فرهنگی و تلفیق آن با معماری ایرانی، سبکی از معماری را به وجود آوردند که در آن عناصر و ویژگی‌های معماری ایرانی و اروپایی ترکیب شده بود. این بناها که به بناهای «کارت پستالی» معروف شد، بیش‌تر به تقلید از بناهای اروپایی ساخته می‌شدند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. محمدعلی شاه که به دنبال مرگ پدر به تخت سلطنت نشسته بود، از همان آغاز بنای ناسازگاری را با مجلس شورای ملی گذاشت.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. یکی از دستاوردهای انقلاب مشروطه که خیلی زود به بار نشست، گسترش سریع نشریات و توسعه فعالیت‌های روزنامه‌نگاری بود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. جنگ‌های استقلال آمریکا موجب افزایش تولید و صادرات پنبه از ایران به روسیه شد.

۵۱

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. پیامدهای نادیده گرفتن کنش و ویژگی‌های آن:

- ۱- خلاقیت‌زدایی و سرکوب روحیه‌ی خلاق انسان‌ها در عرصه‌های هنر، ارتباط و اندیشه
- ۲- نادیده گرفتن اراده و خلاقیت انسان‌ها
- ۳- ارزش‌زدایی و اخلاق‌گریزی
- ۴- معنازدایی و نادیده گرفتن معنای کنش

نکته: جامعه‌شناسان پوزیتیویستی، قائل به یکسان‌نگاری نظم اجتماعی و نظم طبیعی هستند و تأکید افراطی بر نظم اجتماعی دارند. تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی به حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی می‌انجامد.

۵۲

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

کنش اجتماعی خشت بنای جامعه است.

ساختارهای اجتماعی هرچقدر هم جاافتاده و باسابقه باشند، با کنش‌های افراد به‌وجود آمده‌اند و برقرارند.

۵۳

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

نظم اجتماعی باعث می‌شود که شما بدانید چه توقعات و انتظاراتی از دیگران داشته باشید و اتفاقات غیرمنتظره، شما را از همکاری با دیگران بازدارند.

۵۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

پس از انقلاب صنعتی، مسئله‌ی خودکشی به شکل بی‌سابقه‌ای در جوامع صنعتی رواج پیدا کرد، به گونه‌ای که جامعه‌شناسان، روان‌پزشکان، اقتصاددانان، حقوق‌دانان و حتی فیلسوفان را به مطالعه‌ی این پدیده و چاره‌اندیشی برای آن واداشت.

۵۵

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی و مطالعه‌ی پدیده‌های انسانی و اجتماعی، بدون توجه به عمق آنها، به نتیجه‌گیری‌های غلط و اشتباه منجر می‌شود.

۵۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی، ساختار اجتماعی نامیده می‌شود.

۵۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا، مطالعه می‌کنند.

۵۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۳۳)

۵۹

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۲۰)

۶۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. افلاطون می‌گوید: «یگانه سخنی که دربارهٔ نظم جهان و گردش آفتاب و ماه و ستارگان می‌توان گفت این است که کلّ جهان در زیر فرمان عقل قرار دارد.» افلاطون، در این عبارت، به این نکته توجه می‌کند که نظم جهان نشان‌دهندهٔ حاکمیت عقل است. یعنی نظم، بدون ناظم، آن هم یک ناظم عاقل و باتدبیر، امکان‌پذیر نیست. حال اگر بخواهیم این بیان افلاطون را در قالب استدلال ارائه دهیم، باید بگوییم:

مقدمهٔ ۱: این جهان، برخوردار از یک نظم و هماهنگی میان پدیده‌هاست.

مقدمهٔ ۲: هر نظم و هماهنگی نیازمند یک ناظم حکیم و عاقل است.

نتیجه: پس این جهان دارای یک ناظم حکیم و عاقل است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دیدگاه فیلسوفان دوره‌ی جدید اروپا درباره‌ی معرفت بر نظراتشان درباره‌ی خدا تأثیر گذاشته است. مثلاً چون در رویکرد معرفت‌شناسی هیوم، حس و تجربه شرط و مبنای شناخت و علم محسوب می‌شود، لذا معتقد بود که از طریق حس و تجربه نمی‌توان وجود خدا را اثبات کرد، اما کسانی که رویکرد عقل‌گرایی در معرفت‌شناسی داشتند، برای اثبات وجود خدا راه‌های متنوعی در اختیار داشتند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) دیوید هیوم، فیلسوف حس‌گرا و تجربه‌گرای قرن هجدهم ادعا می‌کند که دلایل دکارت و سایر فیلسوفان درباره‌ی اثبات وجود خدا پذیرفتنی نیست.

۳) بحران معناداری زندگی سبب شد که برخی از فیلسوفان هم‌چون ویلیام جیمز، برگسون و کرکگور در عین اعتقاد راسخ به خدا، به جای ذکر دلایل اثبات وجود او، به رابطه‌ی میان «اعتقاد به خدا» و «معناداری زندگی» توجه کردند و از تجربه‌های معنوی درونی و عشق و عرفان باور به وجود خداوند استفاده کردند.

۴) دیدگاه فیلسوفان دوره‌ی جدید اروپا درباره‌ی خداوند متنوع و بسیار است برخی فیلسوفان، با روش‌های متفاوت سعی در اثبات وجود خدا داشتند و برخی دیگر در انکار خدا سخن گفته‌اند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هیوم می‌گوید حس فقط می‌تواند اجسام و رنگ‌ها و شکل‌ها اموری از این قبیل را به ما نشان دهد. به عقیده‌ی هیوم، بر اثر تکرار مشاهده‌ی طلوع خورشید و روشن شدن زمین، در ذهن ما چنین منعکس می‌شود که یک رابطه‌ی ضروری میان طلوع خورشید و روشن شدن زمین وجود دارد. او این انعکاس ذهنی را «تداعی ذهنی» می‌نامد و می‌گوید تداعی علیت چیزی جز یک حالت روانی ناشی از توالی و پشت سرهم آمدن پدیده‌ها نیست. از این طریق است که ما پنداشته‌ایم یک رابطه‌ی ضروری میان طلوع خورشید و روشن شدن زمین برقرار است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. غایت‌مند بودن جهان بدان معناست که مجموعه‌ی حوادثی که در جهان رخ می‌دهد، برای رسیدن به هدف و غایت معین و از پیش تعیین‌شده است. قبول این غایت‌مندی فقط با قبول علت نخستین و علة‌العلل، یعنی قبول آفریننده امکان‌پذیر است. بنابراین دسته‌ای از فیلسوفانی که به خداوند و علت نخستین برای جهان معتقد نیستند، غایت‌مندی زنجیره‌ی حوادث را نیز انکار می‌کنند و حتی وجود فرایندهای تکاملی در جهان را امری اتفاقی به حساب می‌آورند که از پیش تعیین‌شده نبوده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر بگوئیم برخی عوامل بارش باران موجود است و علت آن هنوز تامه نشده ولی باران ببارد، یعنی بدون وجود علت تامه، معلول بوجود بیاید، این به معنای قائل شده به اتفاق است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در بسیاری از موارد ما برای اینکه بتوانیم درک بهتری از جهان هستی داشته باشیم، نباید از حس و تجربه نیز استفاده کنیم، پس برای همه‌جا نیاز نیست.

۶۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. رابطه‌ی علیّت، رابطه‌ای وجودی است که در آن یک طرف یعنی علت به طرف دیگر یعنی معلول، وجود و هستی می‌دهد و انکار آن مساوی پذیرش صّدفه و اتّفاق در جهان است.

۶۸

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ارتباط میان پدیده‌ها نتیجه‌ی اصل علیّت، حتمیّت در نظام هستی نتیجه‌ی پذیرش اصل وجوب علی و معلولی و نظام معین هستی نتیجه‌ی اصل سنخیت است.

۶۹

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از دیدگاه کاتینگهام سیر نزولی استدلال‌های عقلی و فلسفی در اروپا برای اثبات وجود خدا باعث شد برخی فیلسوفان اروپایی، خدا را عامل اصلی معنابخشی به زندگی معرفی کنند.

۷۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. افلاطون از خدا به عنوان «صانع» و آفریننده‌ی اشیای این عالم یاد می‌کند تا به انسان‌ها یادآوری نماید که نظم جهان از وجودی عاقل سرچشمه می‌گیرد.
نکته: صانع (دمیورژ)، همان خداست، اما در مرتبه‌ی خلق جهان؛ اما مثال خیر، فقط اشاره به ذات خداوند دارد.

۷۱

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گسترش انقلاب سبز (ص ۳۴)

۷۲

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بنیاد مسکن انقلاب اسلامی ایران با هدف تأمین مسکن محرومان به ویژه روستاییان تشکیل شد.

۷۳

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۷۴

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تعداد و مسافت آزادراه‌ها و بزرگراه‌های کشور نسبت به یک دهه‌ی قبل به ترتیب دو و سه برابر شده است.

۷۵

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۲۸)

۷۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. حمل و نقل ریلی برای مسافت‌های نسبتاً دور است.

۷۷

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کاربری زمین یعنی چگونگی استفاده از زمین.

۷۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی عبارت‌های نادرست:
(ب) روستاییان عمدتاً محصولات کشاورزی را با قیمت بسیار کم به واسطه‌ها می‌فروشند.
(ج) در گذشته، توسعه‌ی کشاورزی مهم‌ترین عامل توسعه‌ی روستایی محسوب می‌شد.

۷۹

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
مردم از طریق نمایندگان خود در شوراهای اسلامی روستا و شهر، بر کار نهادهای مدیریتی نظارت می‌کنند.

۸۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۳۹ - ۴۰)